श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

॥ आकाशनगरीशसुप्रभातम् ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using LaTeX and the **skt** font. Our sincere thanks to **Sri. L. Ramarajan** of California for providing the printed text and **Dr. Desikan Parthasarathy** of Bangalore for proof-reading this document.

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ आकाशनगरीशसुप्रभातम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

उद्यत्कोटिदिवाकरेन्दुसुभगं पीताम्बरालङ्कृतम्
नानाभूषणभूषितं नवघनश्यामं प्रसन्नाननम्।
लावण्याम्बुनिधिं निरस्तलवणं श्रीशङ्खचक्राञ्चितम्
श्रीवैकुण्ठपुराधिपं शुभतनुं भूम्याः पतिं संश्रये॥ १ ॥

मार्कण्डेयमहातपः फलतया श्रीव्योमपुर्यां पुरा
सञ्जाता परिणीय तत्पुरपतिं त्यक्त्वा रसं सैन्धवम्।
भक्तानामभयप्रदाननिरता फुल्लारविन्देक्षणा
सेयं पुष्यतु मङ्गळान्यनुदिनं सर्वाणि सर्वंसहा॥ २ ॥

कौसल्यासुप्रजा राम! पूर्वा सन्ध्या प्रवर्तते।
उत्तिष्ठ नरशार्दूल! कर्तव्यं दैवमाह्निकम्॥ ३ ॥

उत्तिष्ठोत्तिष्ठ सर्वेश! उत्तिष्ठ धरणीपते।
उत्तिष्ठाभ्रपुराधीश! लोकानां मङ्गळं कुरु॥ ४ ॥

तव सुप्रभातममलायतेक्षणे!
भगवन्मृकण्डुसुतपुत्रि! शोभने।
करुणामयैस्तव कटाक्षतल्लजैः
अभिरक्ष नो धरणिदेवि! तावकान्॥ ५ ॥

मातर्महीश्वरि! मृकण्डुकुलावतीर्णे!
स्वायत्तकान्तविभवे! सरसीरुहाक्षि।
त्वं जागृहि श्रुतिसुखस्तुतिगीतवाद्यैः
श्रीश्रीनिवासदयिते तव सुप्रभातम्॥ ६ ॥

प्राच्यामुदेति दिशि दीपशिखेव भानुः
    विप्राः स्वकर्मनिरताः प्रणमन्ति सन्ध्याम्।
उत्तिष्ठ भूस्तनतटद्वयमध्यसुप्त !
    वैकुण्ठपुर्यधिपते ! तव सुप्रभातम्॥ ७ ॥

भृङ्गाञ्चितानि मधुमन्ति विकस्वराणि
    पुष्पाणि पूजयितुमर्च्यमुपाहरन्तः।
द्वारान्तिके विधिमुखाः प्रतिपालयन्ति
    श्रीव्योमपत्तनपते ! तव सुप्रभातम्॥ ८ ॥

गेयं भवन्तमुपवीणयितुं प्रवृत्तान्
    कासारभूकलिविरोधिमहच्छठारीन्।
द्वारि स्थितानननुगृहाण शुभैः कटाक्षैः
    आकाशपत्तनपते ! तव सुप्रभातम्॥ ९ ॥

वैकुण्ठनाथ इति सूरिनुतोऽसि शुद्धं
    आनन्दमालयविमानमुदैरयंस्ते।
निद्राऽपि ते निखिलरक्षणचिन्तनैव
    दासान् विलोकय विभो ! तव सुप्रभातम्॥ १० ॥

क्षेत्रे मृकण्डुसुतदिव्यतपस्समृद्ध्यै
    त्वं सन्निधाय तुळसीविपिनेऽवतीर्णाम्।
भूमिं प्रियामनघ यां परिरभ्य शेषे
    बुध्यस्व भोः सह तया तव सुप्रभातम्॥ ११ ॥

भूदारतामुपगतो जलधेर्धरित्रीं
    प्रागुद्दधार हि भवान् किमु तच्छ्रमेण।
भूदार एव शयितोऽत्र भुवः कुचाद्रौ
    शान्तश्रमो नु भगवन् तव सुप्रभातम्॥ १२ ॥

पुण्यं तवावतरणात् श्रवणं वनं च
    त्याज्यं बभूव लवणं परिणेतुमुर्वीम्।

भव्येक्षणेन भवतः कृतिनो भवेम
    स्वापं विमुञ्च धरणीश्वर! सुप्रभातम्॥ १३ ॥

मुक्तामयो मणिमयः कनकस्वरूपो
    वैकुण्ठदिव्यनगरीनिलयो निजश्च।
स्वामीति पञ्चविधमेष शठारिसूरिः
    त्वामुद्गृणाति भगवन्! तव सुप्रभातम्॥ १४ ॥

श्रीनाथयामुनयतीन्द्रमुखा महान्तः
    अहोरात्रपुष्करिणिकाविहितावगाहाः।
धामान्तिकेऽञ्जलिभृतः प्रतिपालयन्ति
    त्वां व्योमपत्तनपते! तव सुप्रभातम्॥ १५ ॥

वेदान्तदेशिकमणिर्गुणरत्नसिन्धुः
    भक्त्योद्गृणन् अघटितं घटयन्तमत्र।
त्वां सेवितुं श्रितजनैः सह सन्निधत्ते
    श्रीव्योमपुर्यधिपते! तव सुप्रभातम्॥ १६ ॥

वैखानसेन विधिनाऽर्चितपादपद्म
    वैकुण्ठपुर्यधिपते! विनतार्तिहारिन्।
त्वद्वैश्वरूप्यविभवानुभवोत्सुकान् नः
    धन्यान् विधेहि धरणिप्रिय! सुप्रभातम्॥ १७ ॥

श्रेयोनिदानमिदमेव समस्तजन्तोः
    इत्याशयं करुणया स्वपदारविन्दम्।
निर्दिश्य दर्शयसि भूमिपते! करेण
    त्वं दक्षिणेन भगवन्! तव सुप्रभातम्॥ १८ ॥

बध्वाऽञ्जलिं दुरितकृद्गतिरत्र केति
    पार्श्वस्थया वसुधया कृपयाऽनुयुक्तः।
एषेति दक्षिणकरेण पदारविन्दम्
    नैजं प्रदर्शयसि भूप्रिय! सुप्रभातम्॥ १९ ॥

मामाश्रितस्य सुमतेरतिभीषणोऽपि
    संसारसागर इयान् भवतीति नूनम्।
हस्तेन सूचयसि नाथ! कटिस्थितेन
    वामेन भूमिकमितस्तव सुप्रभातम्॥ २० ॥

मद्विप्रयोगपरिखिन्नशठारिसूरि-
    संश्लेषदं गगनपत्तनमेतदासीत्।
हातुं तदेतदुचितं न कदाचनेति
    त्वं नित्यवासमिह वाञ्छसि सुप्रभातम्॥ २१ ॥

आकाशदिव्यनगरेश! शुभां त्वदीयां
    मूर्तिं भजेय सततं दयतां भवान् मे।
पश्चात् भवं प्रतिभयं न हि कामयेति
    आचष्ट ते कलिरिपुस्तव सुप्रभातम्॥ २२ ॥

अल्पास्थिरं वितरतः फलमीश्वरादीन्
    नाहं स्मरामि दिवि तेऽनुभवादि लिप्से।
भूवल्लभेत्यकथयत् तव सन्निधाने
    षट्सूक्तिकारकलिजित् तव सुप्रभातम्॥ २३ ॥

कुक्षौ स्थितिं तदनु जन्मजरामृतीश्च
    त्वद्विस्मृतेर्मुहुरगां खपुराधिनाथ।
इत्यभ्यधान्निजदशां भवतः समीपे
    भूम्याः पते! कलिरिपुस्तव सुप्रभातम्॥ २४ ॥

त्वं श्रीश्च दिव्यभुवने समयं विधाय
    प्राप्तौ पृथग्वनमिदं जगतो विभूत्यै।
व्याजो मृकण्डुतनयस्य तपोऽवतारे
    तस्याश्च ते च वसुधाधव! सुप्रभातम्॥ २५ ॥

निर्निद्रपद्मसुभगं नयनाम्बुजं ते
    वैकुण्ठसीमनि निषेव्य वियत्पुरेऽस्मिन्।

नित्याः सुषुप्तिसुषमामनुभूय तृप्ताः
निद्रां विमुञ्च धरणीश्वर! सुप्रभातम्॥ २६ ॥

भाग्येन केनचन किङ्करताधिराज्यं
भक्ता जना भुवि भवत्कृपया प्रपन्नाः।
भोगैः समर्चयितुमीश! भवत्प्रतीक्षाः
भूमीश! जागृहि विभो! तव सुप्रभातम्॥ २७ ॥

रूपेषु पञ्चसु परं तव दिव्यमाद्यं
व्यूहस्तथा विभवसंज्ञमथान्तरं च।
अर्चेति तेषु चरमे कृतिनो रमन्ते
ये तान् विलोकय महीश्वर! सुप्रभातम्॥ २८ ॥

सूरीश्वरैर्बहुमते शठकोपमुख्यैः
अष्टोत्तरे सति शते भगवत्स्थलानाम्।
सौलभ्यमभ्यधिकमत्र पुरे वितन्वन्
वीक्षस्व नः क्षितिपते! तव सुप्रभातम्॥ २९ ॥

त्वत्सेवया तव गुणावलिकीर्तनेन
त्वद्भुक्तभोगरसतस्त्वदनन्यभक्त्या।
कालं समस्तमिह नः सफलं चिकीर्षुन्
प्रीत्याऽवलोकय महीश्वर! सुप्रभातम्॥ ३० ॥

अप्राकृतं श्रुतिशतोक्तमकालकाल्यं
आनन्दसान्द्रमनघं परमं पदं तत्।
त्यक्त्वाऽऽगतस्त्वमवनेरवनाय देव!
सर्वंसहेश! भगवन्! तव सुप्रभातम्॥ ३१ ॥

शारीरकाधिकरणद्रमिडप्रबन्ध-
दुग्धाब्धिनिर्मथनजैर्गुणदिव्यरत्नैः।
वेदान्तदेशिकगुरुग्रथितां सुमालां
कण्ठे कुरु क्षितिपते! तव सुप्रभातम्॥ ३२ ॥

एलादिसंस्कृतसुगन्धिनदीजलाढ्यैः
हैमैर्घटैर्निजशिरोविधृतैर्लसन्तः।
त्वत्किङ्करास्त्वदभिषेककृते समेताः
तानादिशावनिपते! तव सुप्रभातम्॥ ३३॥

कालोचिता गुणनिधे! विविधाः सपर्याः
भक्ता यथाऽधिकरणं प्रविधातुकामाः।
उत्थानमत्र भवतः प्रतिपालयन्ति
वैकुण्ठपुर्यधिपते! तव सुप्रभातम्॥ ३४॥

त्वत्तोऽधिका पुरुषकारतया धरित्री
तुल्या त्वया च फलताफलदातृताभ्याम्।
उक्ताकृतित्रयविशिष्टगृहिण्युपेत
वैकुण्ठपुर्यधिपते तव सुप्रभातम्॥ ३५॥

आकाशपत्तनपते! तव सुप्रभातम्
एतज्जनाः प्रतिदिनं भवतस्समीपे।
प्रातः पठन्तु सकलं शुभमाप्नुवन्तु
त्वत्पादपद्ममधुपानरता भवन्तु॥ ३६॥

॥ इति आकाशनगरीशसुप्रभातं समाप्तम्॥